Europees Parlement
2024-2029

Commissie juridische zaken

2025/2079(INL)

30.6.2025

ONTWERPVERSLAG

met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de 28e regeling: een nieuw rechtskader voor innovatieve bedrijven
(2025/2079(INL))

Commissie juridische zaken

Rapporteur: René Repasi

(Initiatief – artikel 47 van het Reglement)

(Indiener van het voorstel: René Repasi)

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

BIJLAGE BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL 8

TOELICHTING 14

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN 17

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur bij de opstelling van het ontwerpverslag input te hebben ontvangen van de volgende entiteiten of personen: 17

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de 28e regeling: een nieuw rechtskader voor innovatieve bedrijven
(2025/2079(INL))

Het Europees Parlement,

– gezien artikel 225 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

– gezien de artikelen 50 en 114, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

– gezien Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I)[1],

– gezien Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken[2],

– gezien Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG[3],

– gezien Richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht[4],

– gezien de mededeling van de Commissie van 28 mei 2025 getiteld “De EU-strategie voor start-ups en scale-ups” (COM(2025) 270 final),

– gezien het verslag van Enrico Letta van 17 april 2024 getiteld “Much more than a market”,

– gezien het verslag van Mario Draghi van 9 september 2024 getiteld “The future of European competitiveness”,

– gezien de artikelen 47 en 55 van zijn Reglement,

A. overwegende dat ondernemingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo’s), start-ups en scale-ups, in de Unie te maken hebben met van lidstaat tot lidstaat sterk uiteenlopende regels; overwegende dat deze uiteenlopende regelgeving en de kosten van het werken in een onbekende omgeving een belemmering vormen voor de pan-

---

1 PB L 177 van 4.7.2008, blz. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/593/oj.
2 PB L 351 van 20.12.2012, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1215/oj.
3 PB L 257 van 28/08/2014, blz. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.
4 PB L 169 van 30.6.2017, blz. 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj.

Europese financiering van bedrijven;

B. overwegende dat een eengemaakt Europees systeem niet alleen kan worden verwezenlijkt door middel van een op zichzelf staande rechtshandeling van de Unie, maar ook door een reeks regels in te voeren die naast het nationale rechtsstelsel in elke lidstaat van toepassing zijn;

C. overwegende dat veel start-ups en scale-ups in de Unie baanbrekende technologieën ontwikkelen; overwegende dat deze bedrijven vaak al voordat zij kunnen rijpen door buitenlandse ondernemingen worden overgenomen; overwegende dat dergelijke overnames vaak onder de drempels van de Unie voor concentratiecontrole liggen;

D. overwegende dat innovatieve bedrijven toegang moeten hebben tot durfkapitaal, pan-Europese mobiliteit, schaalbaarheid, hooggekwalificeerde werknemers, bescherming tegen "killer acquisitions" (concurrentiebeperkende overnames) en langetermijninvesteringen;

Algemene beginselen

1. is ingenomen met de toezegging van de Commissie om een wetgevingsvoorstel in te dienen voor een 28e regeling voor innovatieve bedrijven (de "28e regeling"), die moet bestaan uit een wetgevingsvoorstel voor een richtlijn met artikel 50 en artikel 114, lid 1), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) als rechtsgrondslag;

2. is sterk gekant tegen het gebruik van artikel 352, lid 1, VWEU als rechtsgrondslag, omdat dit de goedkeuring van het wetgevingsvoorstel zou vertragen als gevolg van de unanimiteitsvereiste; is kritisch over het gebruik van nauwere samenwerking als bedoeld in artikel 20 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 329 VWEU of intergouvernementele overeenkomsten met het oog op de vaststelling van de 28e regeling;

3. erkent dat artikel 50 en artikel 114, lid 1), VWEU harmonisatiemaatregelen in het vennootschapsrecht vereisen die moeten worden toegepast in het nationale recht van de lidstaten; is van mening dat in dit geval de voorkeur moet worden gegeven aan maximale harmonisatie om te zorgen voor uniforme regels in alle lidstaten;

4. beschouwt de 28e regeling als een stap in de richting van een verdere verdieping van de interne markt en verdere Europese integratie;

5. herhaalt dat bedrijven die vrijwillig voor de 28e regeling kiezen, zich moeten houden aan de bijbehorende regels;

6. benadrukt dat de keuze van een bedrijf om deel te nemen aan de 28e regeling automatisch moet worden erkend in de nationale rechtsstelsels van alle 27 lidstaten;

7. is zich bewust van het risico dat een 28e regeling de omzeiling van bindende binnenlandse voorschriften voor de bescherming van zwakkere partijen mogelijk zou kunnen maken; onderstreept dat de 28e regeling niet mag worden ingezet als instrument om de bestaande beschermingsniveaus te ondermijnen; dringt erop aan dat garanties worden ingesteld door middel van materiële regels die een hoog beschermingsniveau bieden en door middel van

collisieregels die de toepassing van dwingende nationale regels waarborgen;

De 28e regeling voor innovatieve bedrijven

8. is van mening dat de 28e regeling voornamelijk betrekking moet hebben op vennootschapsrechtelijke regels en dat alleen vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid die niet beursgenoteerd zijn, daaraan mogen deelnemen; is van mening dat de 28e regeling een reeks regels moet zijn die door bestaande of nieuwe nationale ondernemingsvormen moeten worden overgenomen;

9. stelt voor de ondernemingsvorm die onder de 28e regeling valt aan te duiden als "Europese start-up en scale-up" (ESSU); dringt erop aan de afkorting "ESSU" toe te voegen aan de bestaande afkortingen van nationale ondernemingsvormen;

10. onderstreept dat de 28e regeling geen afbreuk doet aan het Unierecht en het nationale recht op het gebied van individueel en collectief arbeidsrecht en de regels voor medezeggenschap van werknemers;

11. benadrukt dat het eenvoudiger moet worden om een bedrijf op te zetten en in te schrijven; dringt erop aan de complexiteit van de procedures te verminderen en de inschrijvingsprocedure voor de oprichting van een ESSU te verkorten tot maximaal 48 uur; pleit voor de mogelijkheid om bedrijfsdocumenten gedurende de hele levenscyclus van de ondernemingsvorm online in te dienen en voor de volledige toepassing van het eenmaligheidsbeginsel voor de inschrijving van een ESSU; is van mening dat digitale procedures, zoals digitale algemene vergaderingen en bestuursvergaderingen, mogelijk moeten zijn;

12. dringt aan op de invoering van een uniform digitaal ondernemingsregister op Unieniveau dat dient als rechtstreeks toegangspunt voor de inschrijving van ESSU's, als aanvulling op en uitbreiding van het bestaande systeem van gekoppelde registers (BRIS);

13. pleit voor de verdere ontwikkeling en aanpassing van een identificatiecode voor bedrijven in de Unie om de inschrijving te stroomlijnen, de transparantie en het vertrouwen te vergroten, de verificatie van de identiteit van bedrijven te vergemakkelijken en fraude en belastingontduiking te bestrijden;

14. is van mening dat de mogelijkheid om zich als ESSU in te schrijven niet mag worden beperkt tot een nieuwe categorie "innovatieve bedrijven" of tot andere beperkende factoren; waarschuwt dat het creëren van een dergelijke nieuwe categorie zou leiden tot onnodige bureaucratie; verduidelijkt dat het alleen mogelijk mag zijn voor in de Unie wonende of gevestigde natuurlijke of rechtspersonen om een ESSU op te richten;

15. is van mening dat een ESSU actief moet kunnen zijn als zelfstandig bedrijf of als dochteronderneming van een ESSU-moederbedrijf;

16. benadrukt dat de statutaire zetel van een bedrijf zich in een van de 27 lidstaten moet bevinden om in aanmerking te komen voor inschrijving als ESSU; onderstreept dat het hoofdkantoor en de statutaire zetel zich in verschillende lidstaten kunnen bevinden;

17. onderstreept dat productiviteitsgroei, innovatie en sociale inclusie hand in hand moeten

gaan; is van mening dat moet worden nagedacht over het opzetten van aandelenplannen voor werknemers van ESSU's, zodat zij een eigendomsbelang in het bedrijf kunnen verwerven;

Waarborgen

18. onderstreept dat Europese innovatieve bedrijven moeten worden beschermd tegen "killer acquisitions" en dat moet worden voorkomen dat innovatie, die vaak wordt ondersteund door Europese publieke onderzoeksfondsen, naar buiten de Unie wordt verplaatst; is van mening dat de concentratieverordening niet volstaat om het probleem van "killer acquisitions" aan te pakken; pleit ervoor om in het wetgevingsvoorstel optionele vormen van "steward ownership", vergrendeling van activa en verschillende categorieën aandelen – met name aandelen van twee klassen, zoals vetoaandelen – op te nemen;

19. maakt zich zorgen over het risico dat de bestaande normen voor de bescherming van de zwakkere partij in de nationale rechtsstelsels van de lidstaten worden ondermijnd;

20. beschouwt de toepassing van collisieregels als een geschiktere manier om toe te zien op de bescherming van de zwakkere partij dan de materiële regels in het nieuwe wetgevingsvoorstel; dringt erop aan dat kwesties in verband met de medezeggenschap van werknemers vallen onder het recht van de werkelijke zetel van de onderneming, oftewel van de plaats van het hoofdbestuur;

Toegang tot kapitaal

21. pleit voor het opstellen van modeldocumenten die in de hele Unie moeten worden gebruikt voor aandeelhoudersovereenkomsten en statuten;

22. is van mening dat het nieuwe wetgevingsvoorstel geharmoniseerde regels moet bevatten voor op aandelen lijkende schuldinstrumenten, zodat beleggers kunnen investeren in een bedrijf zonder dat zij zeggenschap over dat bedrijf verwerven;

Geschillenbeslechting

23. is van mening dat er een alternatief geschillenbeslechtingsmechanisme moet worden ingesteld voor geschillen met betrekking tot ESSU's, zodat deze snel en op gespecialiseerde wijze kunnen worden beslecht; is voorts van mening dat de lidstaten moeten overwegen binnen hun nationale rechtbanken een speciaal comité in te stellen dat zich bezighoudt met geschillen tussen ondernemingen met betrekking tot ESSU's, en dat dergelijke speciale comités de geschillenbeslechting in het Engels moeten kunnen uitvoeren;

Slotbepalingen

24. verzoekt de Commissie uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 op grond van de artikelen 50 en 114 VWEU een voorstel in te dienen voor een richtlijn en daarbij gevolg te geven aan de aanbevelingen in de bijlage;

25. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en bijgaande aanbevelingen te doen toekomen aan

de Commissie en de Raad.

BIJLAGE BIJ DE ONTWERPRESOLUTIE: AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE INHOUD VAN HET VERLANGDE VOORSTEL

1. Algemene beginselen en rechtsgrondslag

Het Parlement stelt voor de ondernemingsvorm die onder de 28e regeling valt aan te duiden als "Europese start-up en scale-up" (ESSU). De ESSU moet geen autonome pan-Europese ondernemingsvorm zijn, maar een nationale ondernemingsvorm in alle lidstaten met bepaalde elementen die door het Unierecht zijn geharmoniseerd. De afkorting "ESSU" moet worden toegevoegd aan de bestaande afkortingen van nationale ondernemingsvormen.

De ESSU moet voortbouwen op ondernemingsvormen die in het nationale recht zijn vastgelegd. De lidstaten moeten kunnen kiezen tussen de mogelijkheid om bestaande nationale ondernemingsvormen om te zetten in een ESSU, of om een nieuwe nationale ondernemingsvorm in te voeren. De oprichters of de eigenaren van een nationale ondernemingsvorm moeten vrijwillig kunnen kiezen voor de nieuwe regeling, die het gebruik van het bedrijfslabel "ESSU" mogelijk zou maken.

ESSU's moeten in de nationale rechtsstelsels van alle lidstaten automatisch worden erkend als vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

De oprichting van ESSU's moet vallen onder het recht van de lidstaat waar het bedrijf in kwestie is opgericht. In afwijking van dat beginsel en met het oog op de bescherming van vooraf bepaalde openbare belangen moet het mogelijk zijn het toepasselijke recht te bepalen aan de hand van een doorslaggevend aanknopingspunt in plaats van de plaats van oprichting.

De rechtsgrondslag voor de ESSU zouden artikel 50 en artikel 114, lid 1, VWEU moeten zijn. Met het oog op rechtszekerheid met betrekking tot de constitutieve elementen van de ESSU moet de richtlijn die op grond van artikel 50 en artikel 114, lid 1, VWEU wordt vastgesteld een richtlijn voor maximale harmonisatie zijn.

Het Parlement is zich bewust van het risico dat de automatische erkenning van de ESSU zou kunnen leiden tot de omzeiling van bindende binnenlandse voorschriften ter bescherming van zwakkere partijen. De bedrijfsvoorschriften voor de ESSU mogen daarom geen afbreuk doen aan het Unierecht en het nationale recht op het gebied van individueel en collectief arbeidsrecht, ook als het gaat om regels voor medezeggenschap van werknemers, en moeten waarborgen bevatten die misbruik van de ESSU doeltreffend voorkomen.

2. Toepassingsgebied

De lidstaten moeten in hun nationale rechtsstelsel een reeks regels opnemen op grond waarvan een nationale ondernemingsvorm de afkorting "ESSU" in zijn bedrijfsnaam mag opnemen. Om in aanmerking te komen voor inschrijving als ESSU, moet een nationale ondernemingsvorm:

– een juridische entiteit met rechtsbevoegdheid zijn die op de datum van inschrijving

automatisch in alle lidstaten wordt erkend;

– een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zijn waarbij de aansprakelijkheid van de eigenaars voor de schulden van de onderneming beperkt is tot het bedrag van hun inbreng;

– geen beursgenoteerde onderneming zijn;

– zijn opgericht door een of meer natuurlijke of rechtspersonen die in een lidstaat wonen of daar gevestigd zijn;

– actief kunnen zijn als zelfstandig bedrijf of als dochteronderneming van een ESSU-moederbedrijf;

– zijn statutaire zetel in een van de lidstaten hebben.

Indien het nationale vennootschapsrecht voorziet in een minimumbedrag aan gestort kapitaal voor de oprichting van een bedrijf dat in aanmerking komt om zich als ESSU in te schrijven, moet het onmiddellijk gestorte kapitaal met het oog op de inschrijving van dat bedrijf worden vastgesteld op 1 EUR en moet het bedrijf worden verplicht ten minste 25 % van zijn jaarlijkse winst aan een wettelijke reserve toe te wijzen totdat die reserve, samen met het aanvankelijk gestorte kapitaal, het door het nationale recht in kwestie vereiste minimumkapitaal bereikt.

Met het oog op vereenvoudiging mag de mogelijkheid om zich als ESSU in te schrijven niet worden beperkt tot een nieuwe categorie “innovatieve bedrijven” of tot andere beperkende factoren, aangezien dat zou leiden tot aanvullende rompslomp en onnodige bureaucratie.

Indien een ESSU voornemens is een beursgang te maken, moet zij worden verplicht tot omzetting in een naamloze vennootschap op grond van het nationale recht of het Unierecht overeenkomstig de nationale omzettingsregels of de omzettingsregels van de Unie.

3. Oprichting van de ondernemingsvorm

De oprichting en inschrijving van een ESSU moet volledig digitaal zijn en in overeenstemming zijn met het eenmaligheidsbeginsel. De oprichting van een ESSU moet binnen 48 uur worden afgerond.

Bij de oprichting moet een ESSU één digitale identiteit en een identificatiecode voor bedrijven krijgen om de inschrijving te stroomlijnen, de transparantie en het vertrouwen te vergroten, de verificatie van de identiteit van bedrijven te vergemakkelijken en fraude en belastingontduiking te bestrijden.

Om de verwezenlijking van die doelstellingen te vergemakkelijken, moet de Commissie op Unieniveau een uniform digitaal ondernemingsregister voor ESSU’s opzetten en beheren. Een dergelijk register zou het bestaande systeem van gekoppelde registers (BRIS) aanvullen en uitbreiden. Het uniforme digitale ondernemingsregister op Unieniveau mag niet in de plaats komen van de bestaande nationale oprichtingsregels, maar moet dienen als een gemeenschappelijk portaal. Bij de inschrijving in het digitale ondernemingsregister op Unieniveau moet een bedrijf een lidstaat kiezen als plaats van oprichting en daarmee het nationale recht dat op de oprichting van toepassing is.

Het uniforme digitale ondernemingsregister op Unieniveau zou een rechtstreeks toegangspunt vormen voor bedrijven om zich als ESSU in te schrijven. Inschrijving, toevoegingen en actualiseringen mogen slechts eenmaal door dit register worden beheerd en moeten in alle lidstaten toegankelijk zijn via een meertalige interface en geharmoniseerde identificatienormen, zoals uiteengezet in de eIDAS-verordening[1]. Het register zou gebruik kunnen maken van een netwerk van besloten gedistribueerde grootboeken (distributed ledger technology of DLT) dat belangrijke zakelijke gebeurtenissen, zoals inschrijvingen of aandelenoverdrachten, met onveranderbare tijdstempels registreert.

4. Waarborgen

De regels voor ESSU's mogen geen afbreuk doen aan het individuele en collectieve arbeidsrecht en de regels voor medezeggenschap van werknemers.

Het recht dat van toepassing is op individuele arbeidsovereenkomsten moet uitsluitend worden bepaald door artikel 8 van Verordening (EG) nr. 593/2008.

Voor kwesties in verband met de medezeggenschap van werknemers moet het toepasselijk recht worden bepaald door de werkelijke zetel van het bedrijf, oftewel van de plaats van het hoofdbestuur.

In geval van een geschil of onzekerheid over welk nationale recht van toepassing is op kwesties in verband met de medezeggenschap van werknemers, moeten de raad van bestuur van de ESSU, de vertegenwoordigers van de werknemers of vakbonden die een benoemingsrecht zouden hebben op grond van het nationale recht waarvan de toepassing in geding of onzeker is, de rechterlijke instantie van de lidstaat waar het bedrijf zijn statutaire zetel heeft, kunnen verzoeken een beslissing te nemen over het toepasselijke recht. Die rechterlijke instantie moet uitsluitend bevoegd zijn om de zaak te beslechten.

5. Langetermijnvisie bevorderen

Om Europese innovatieve bedrijven te beschermen tegen "killer acquisitions" en om te voorkomen dat innovatie, die vaak wordt ondersteund door Europese publieke onderzoeksfondsen, naar buiten de Unie wordt verplaatst, moeten de lidstaten regels invoeren die bedrijven in staat stellen onherroepelijk te kiezen voor aanvullende wettelijke beschermingsregelingen, zoals:

– de scheiding van stemrechten en economische rechten via verschillende categorieën aandelen, met name aandelen van twee categorieën;

[1] Verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PB L 257 van 28.8.2014, blz. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

– de kwalificatie van stemrechten als niet-overdraagbaar en niet-erfelijk;

– winstuitkering aan investeerders of houders van economische rechten op basis van een contractuele overeenkomst die hetzij in de tijd, hetzij in bedragen is beperkt en die door elk van beide partijen te allen tijde kan worden beëindigd;

– de beperking van de grensoverschrijdende omzetting in entiteiten die hebben gekozen voor de aanvullende wettelijke beschermingsregeling, met name voor de vergrendeling van activa.

Ondernemingen die voor dergelijke aanvullende wettelijke beschermingsregelingen hebben gekozen, moeten het label “steward-owned” aan hun bedrijfsnaam kunnen toevoegen.

Richtlijn (EU) 2017/1132 wat betreft grensoverschrijdende omzettingen, fusies en splitsingen moet worden gewijzigd om lidstaten die ervoor hebben gekozen hun eigen nationale ondernemingsvorm van “steward ownership” in te voeren, in staat te stellen de grensoverschrijdende omzetting van een dergelijke nationale ondernemingsvorm te beperken tot ondernemingsvormen van andere lidstaten die ook voorzien in soortgelijke vormen van “steward ownership”.

6. Talent aantrekken

Productiviteitsgroei, innovatie en sociale inclusie moeten hand in hand gaan. ESSU’s moeten voorzien in facultatieve, in de hele Unie geharmoniseerde regels voor de structurering van aandelenplannen voor werknemers, die worden gefaciliteerd via een afzonderlijke tussenpersoon. Dit zal kmo’s, start-ups en scale-ups niet alleen in staat stellen talent aan te trekken en betrokkenheid op lange termijn te stimuleren, maar ook zorgen voor de volledige en eerlijke participatie van werknemers in de waarde die zij via hun arbeid en intellectueel kapitaal helpen creëren. Bij het opstellen van geharmoniseerde regels in het kader van ESSU’s moet rekening worden gehouden met de volgende beginselen:

– als randvoorwaarde mogen dergelijke regelingen in geen geval het normale basisloon of enige andere vorm van bijdragen, zoals socialezekerheidsbijdragen, vervangen of verminderen, maar moeten zij een uitkering zijn die een aanvulling vormt op alle sociale en contractuele rechten;

– transparantie moet een kernbeginsel zijn bij het ontwerp en de uitvoering van dergelijke regelingen;

– deelname aan dergelijke regelingen moet niet-discriminerend zijn en openstaan voor alle werknemers;

– deelname aan dergelijke regelingen moet vrijwillig blijven voor werknemers;

– dergelijke regelingen moeten vergezeld gaan van mechanismen om werknemers te beschermen tegen onredelijke financiële risico’s.

De Commissie moet, in overleg met de sociale partners en op basis van voorbeelden van optimale werkwijzen, eenvoudige, elementaire en fundamentele ondersteunende richtsnoeren

en modelovereenkomsten voor winstdelingsregelingen voor ESSU's opstellen om de uitvoering te vergemakkelijken, de bekendheid met aandelenplannen voor werknemers te verbeteren en de regelingen voor financiële participatie in de lidstaten op elkaar af te stemmen. De modelovereenkomsten en richtsnoeren moeten informatie bevatten over de daaraan verbonden financiële risico's voor werknemers en de opties voor de buy-out door werknemers specificeren, evenals de gevolgen voor werknemers, in het bijzonder met betrekking tot gendergelijkheid.

7. Durfkapitaal aantrekken

De lidstaten moeten geharmoniseerde op aandelen lijkende schuldinstrumenten invoeren die beleggers in staat stellen in bedrijven te investeren zonder zeggenschapsrechten over een bedrijf te verwerven (zoals winstdelingsrechten, stille deelnemingen of winstgerelateerde leningen). Dergelijke op aandelen lijkende schuldinstrumenten moeten:

– tot stand worden gebracht door het sluiten van een contractuele overeenkomst tussen het bedrijf en de investeerder voor een kapitaalinbreng; een dergelijke overeenkomst moet de geïnvesteerde hoofdsom en een bepaalde aflossingsdatum bevatten en voorzien in een vergoeding in de vorm van vaste of variabele rente of winstdeelneming;

– ondergeschikt zijn aan gewone schuldvorderingen;

– voor regelgevings- en boekhoudkundige doeleinden worden behandeld als eigen vermogen of kapitaal dat in de plaats komt van eigen vermogen.

Om de rechtszekerheid in de 27 nationale rechtsgebieden van de interne markt te vergroten en de belemmeringen voor de markttoegang voor investeringen in ESSU's te verminderen, moet de Commissie de ontwikkeling van modelstatuten, aandeelhoudersovereenkomsten en alle andere relevante documenten voor ESSU's faciliteren en een platform opzetten waarop die modeldocumenten in alle officiële talen van de Unie beschikbaar worden gesteld. .

De Commissie moet een deskundigengroep aanwijzen voor de opstelling van gestandaardiseerde modelstatuten van hoge kwaliteit die beantwoorden aan de geharmoniseerde vereisten voor ESSU's. Die deskundigengroep moet onder meer oprichters, investeerders en vakbonden omvatten.

Ook moet de Commissie een deskundigengroep aanwijzen die belast is met de uitwerking van gestandaardiseerde, eerlijke en hoogwaardige modelovereenkomsten voor aandeelhouders. In dergelijke modelaandeelhoudersovereenkomsten moet een evenwicht worden gevonden tussen de belangen van oprichters en investeerders. Deze deskundigengroep moet onder meer bestaan uit oprichters en durfkapitaalinvesteerders.

De Commissie moet een Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek voor Europees en vergelijkend ondernemingsrecht oprichten om in alle officiële talen van de Unie vrij toegankelijke en vergelijkbare informatie over de bedrijfsregulering in de lidstaten tot stand te brengen.

8. Gespecialiseerde geschillenbeslechting

Om de beslechting van geschillen over ESSU's te versnellen, moet een alternatief gespecialiseerd geschillenbeslechtingsmechanisme worden ingesteld. Deelname aan dat mechanisme moet afhankelijk worden gesteld van de instemming van de betrokken partijen. Geschillen met betrekking tot individueel en collectief arbeidsrecht moeten van dat mechanisme worden uitgesloten. In die gevallen moet de bevoegdheid worden bepaald overeenkomstig de artikelen 20 tot en met 23 van Verordening (EU) nr. 1215/2012.

Voorts moeten de lidstaten binnen hun nationale rechtbanken een speciaal comité instellen, hetzij één comité binnen één specifieke rechtbank op nationaal niveau, hetzij één comité binnen één specifieke rechtbank in elke deelstaat, afhankelijk van het nationale rechtsstelsel in kwestie. Dergelijke comités moeten zich bezighouden met het beslechten van civielrechtelijke geschillen tussen bedrijven met betrekking tot de ondernemingsvorm van de ESSU, geschillen die voortvloeien uit of verband houden met de overname van ESSU's of aandelen in ESSU's, en geschillen tussen een ESSU en leden van haar raad van bestuur of raad van toezicht. De lidstaten moeten erop toezien dat de procedures door dergelijke comités in het Engels kunnen worden gevoerd, mits de betrokken partijen daarmee instemmen.

TOELICHTING

De Europese Commissie heeft met het nieuwe mandaat aangekondigd dat zij voornemens is een nieuwe juridische status voor ondernemingen in te voeren – een "28e regeling". De "28e regeling" beschrijft een wetgevingstechniek waarmee op EU-niveau vastgestelde juridisch bindende voorschriften naast de nationale voorschriften bestaan op het grondgebied van de lidstaten. De toepassing ervan hangt af van de vrijwillige keuze van particuliere partijen om aan deze EU-regels gebonden te zijn. Vanuit het oogpunt van deze particuliere partijen moeten de EU-regels, willen ze daarvoor kiezen, voor hen voordeliger zijn dan het anders toepasselijke nationale recht. De EU heeft eerder gebruik gemaakt van deze wetgevingstechniek bij de invoering van het pan-Europees persoonlijk pensioenproduct (PEPP), de instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en de Societatas Europaea (SE). De Commissie heeft de Societas Privata Europaea (SPE), Societas Unius Personae (SUP) en het gemeenschappelijk Europees kooprecht voorgesteld als "28e regeling", maar heeft het wetgevingsproces nooit afgerond.

De toepassing van deze 28e regeling om innovatieve bedrijven te ondersteunen werd opnieuw benadrukt in het verslag van Enrico Letta *Much More Than a Market*, waarin hij opriep tot het creëren van een "vereenvoudigde Europese vennootschap". Soortgelijke verwijzingen zijn ook te vinden in verschillende recente mededelingen van de Europese Commissie en in het Draghi-verslag over de toekomst van het Europese concurrentievermogen. Het wetgevingsinitiatiefverslag van het Europees Parlement is bedoeld om een traject te schetsen voor de opzet en het kader van een dergelijke ondernemingsvorm, met bijzondere aandacht voor de voordelen van een dergelijke status voor kmo's, start-ups en scale-ups en hun oprichters die op de interne markt actief willen zijn en willen uitbreiden, zonder dat deze status tot deze ondernemingen beperkt blijft.

De Europese Commissie heeft al eerder pogingen ondernomen om een Europese besloten vennootschap op te zetten, maar geen van deze pogingen is volledig geslaagd. Dat was te wijten aan lacunes in de opzet van deze pogingen en het ontbreken van waarborgen voor het recht op raadpleging en participatie van werknemers, waardoor de noodzakelijke consensus niet kon worden bereikt. Daarnaast leidden deze pogingen tot extra juridische, administratieve en financiële lasten, wat ook heeft bijgedragen tot het beperkte succes ervan onder jonge bedrijven.

Het is van essentieel belang de nodige waarborgen in te stellen om misbruik van een "28e regeling" doeltreffend te voorkomen, met name als het gaat om medezeggenschapsregels. Dit is een noodzakelijke randvoorwaarde voor het welslagen en de maatschappelijke aanvaarding van dit project.

Hoewel er belangrijke stappen zijn gezet met betrekking tot de harmonisatie van het vennootschapsrecht in Europa, staan we vele jaren later nog voor veel van dezelfde uitdagingen, met name voor kleinere en opkomende ondernemingen, terwijl er nieuwe economische uitdagingen zijn bijgekomen.

Daarom beveelt de rapporteur aan de door de Commissie voorgestelde ondernemingsvorm aan te duiden als "Europese start-up en scale-up" (ESSU). In plaats van een autonome pan-Europese ondernemingsvorm vast te stellen door middel van een verordening – waarvoor artikel 352, lid 1, VWEU als rechtsgrondslag nodig zou zijn en waarbij het risico zou bestaan dat fouten uit

het verleden worden herhaald – beveelt de rapporteur aan een nationale ondernemingsvorm op te zetten die automatisch in alle lidstaten wordt erkend. Dit kan worden uitgevoerd door bestaande nationale ondernemingsvormen met beperkte aansprakelijkheid te upgraden of door nieuwe op maat gesneden nationale ondernemingsvormen te creëren. Een dergelijke supranationalisering van essentiële elementen van een anders nationale ondernemingsvorm kan worden bereikt door middel van een richtlijn voor maximale harmonisatie op basis van de artikelen 50 en 114 VWEU.

De ondernemingsvorm "Europese start-up en scale-up" (ESSU) zou de lasten verlichten door een vereenvoudigd, gedigitaliseerd, begrijpelijk en gebruiksvriendelijk regelgevingskader te creëren dat is afgestemd op de behoeften van kmo's, start-ups en scale-ups, zonder zich te beperken tot een nieuwe categorie "innovatieve" ondernemingen of andere beperkende criteria, om innovatie in Europa te creëren en te versterken. Als de toegang tot de rechtsvorm afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de partijen het nodige bewijsmateriaal verstrekken – bijvoorbeeld om hun "innovatieve" karakter aan te tonen – zou de administratieve last die met name voor kmo's moeilijk te beheren is, toenemen. Om optimaal tegemoet te komen aan de behoeften van kmo's, start-ups en scale-ups, moet de ESSU een niet-beursgenoteerde vennootschap met beperkte aansprakelijkheid zijn.

Naast de vereenvoudiging van de procedures voor de oprichting en inschrijving van bedrijven stelt de rapporteur voor om in het rechtskader ook verschillende elementen op te nemen die bijdragen tot het concurrentievermogen van kmo's, start-ups en scale-ups die voor de nieuwe ondernemingsvorm kiezen. Het voorstel bevat daarom verschillende componenten die moeten worden opgenomen om de toegang tot kapitaal en talent voor ESSU's te verbeteren en een langetermijnvisie te bevorderen. Met name start-ups die innovatieve ideeën omzetten in verhandelbare producten zijn vatbaar voor zogenaamde "killer acquisitions", die nauwelijks kunnen worden gecontroleerd door middel van wetgeving op het gebied van concentratiecontrole. De rapporteur wil daarom kijken naar elementen van doelgerichte ondernemingsvormen voor de lange termijn, waarvan in verschillende lidstaten al voorbeelden bestaan of in opkomst zijn. Hierbij moet met name gedacht worden aan de vergrendeling van activa en mogelijke uitdagingen met betrekking tot grensoverschrijdende omzettingen. Om ervoor te zorgen dat bedrijven die kiezen voor een wettelijke regeling die gericht is op de lange termijn aantrekkelijk blijven voor investeerders, moet een dergelijk voorstel vergezeld gaan van in de hele EU geharmoniseerde regels voor op aandelen lijkende schuldinstrumenten die investeerders in staat stellen in bedrijven te investeren zonder zeggenschapsrechten over het bedrijf te verwerven (zoals winstdelingsrechten, stille deelnemingen of winstgerelateerde leningen).

Het succes van andere ondernemingsvormen in andere landen (zoals de Delaware Inc. in de VS) hangt samen met de efficiëntie, de snelheid en de mate van specialisatie van het gerechtelijk apparaat dat uitspraak doet in zaken die verband houden met deze ondernemingsvorm. Dit doel kan worden bereikt met een alternatief geschillenbeslechtingsmechanisme voor ESSU's en met een systeem van in ESSU-zaken gespecialiseerde comités binnen nationale rechtbanken. Deze mogen beide alleen uitspraak doen in civielrechtelijke geschillen tussen bedrijven, geschillen die voortvloeien uit of verband houden met de overname van ESSU's of aandelen in ESSU's, en geschillen tussen een ESSU en leden van haar raad van bestuur of raad van toezicht. Deelname aan deze bijzondere vormen van geschillenbeslechting moet afhankelijk worden gesteld van de instemming van de betrokken partijen. Geschillen met betrekking tot individueel en collectief arbeidsrecht zijn van dit mechanisme uitgesloten.

Wat de waarborgen voor medezeggenschapsregels betreft, stelt de rapporteur collisieregels voor in plaats van materiële regels zoals die in de SE te vinden zijn. De regels voor medezeggenschap verschillen aanzienlijk van lidstaat tot lidstaat. Het bestaan en het belang ervan hangen nauw samen met het sociale weefsel van de economie van een lidstaat. Daarom wordt sterk aanbevolen de nationale regelingen inzake medezeggenschap door de ESSU onverlet te laten. Volgens de rapporteur kan beter rekening worden gehouden met nationale specifieke kenmerken door middel van collisieregels waarmee de vaststelling van het toepasselijke nationale recht wordt geharmoniseerd, dan door middel van geharmoniseerde EU-regels, die altijd een politiek compromis inhouden met strengere normen voor medezeggenschap in sommige lidstaten. Daarom wordt aanbevolen dat het toepasselijke recht in kwesties op het gebied van medezeggenschap van een ESSU wordt bepaald door de locatie van haar werkelijke zetel, d.w.z. waar haar hoofdbestuur is gevestigd.

Bovendien doet de ESSU geen afbreuk aan het individuele en collectieve arbeidsrecht, aangezien het recht dat van toepassing is op individuele arbeidsovereenkomsten wordt bepaald door artikel 8 van de Rome I-verordening.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur bij de opstelling van het ontwerpverslag input te hebben ontvangen van de volgende entiteiten of personen:

Entiteit en/of persoon
ACT | The App Association - Transparency Register: 72029513877-54
Association pour l'Unification du Droit des affaires en Europe - Transparency Register: 490631396665-19
Bundesministerium der Justiz (BMJ) - Federal Ministry of Justice
Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS) - Federal Ministry of Labour and Social Affairs)
Bundesnotarkammer - Transparency Register: 74591581960-65
Bundesverband der Deutschen Volksbanken und Raiffeisenbanken - Transparency Register: 22330076571-75
Bundesverband Öffentlicher Banken Deutschlands eV- Transparency Register: 0767788931-41
Confédération des Petites et Moyennes Entreprises (CPME) - Transparency Register: 74081206759-11
Conseil International du Notariat Belge /Internationale Raad van het Belgisch Notariaat- Transparency Register: 134690012359-91
Deutsche Bank AG - Transparency Register: 271912611231-56
Deutsche Börse AG - Transparency Register: 20884001341-42
Deutsche Industrie- und Handelskammer - Transparency Register: 22400601191-42
Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB) - Transparency Register: 07595112423-87
Deutscher Sparkassen-und Giroverband - Transparency Register: 62379064909-15
Deutscher Steuerberaterverband e.V. - Transparency Register: 845551111047-04
EU Inc Petition - Transparency Register: 848536795849-82
European Commission
European Confederation of Directors' Associations (ecoDa) - Transparency Register: 37854527418-86
European Savings and Retail Banking Group - Transparency Register: 8765978796-80
European Startup Nations Alliance (ESNA)
European Trade Union Confederation - Transparency Register: 06698681039-26
France Digitale- Transparency Register: 479234015862-06
Gesamtverband der Deutschen Versicherungswirtschaft e.V. - Transparency Register: 6437280268-55
Global Legal Entity Identifier Foundation - Transparency Register: 660337819709-62
Hans-Böckler-Stiftung - Transparency Register: 957887652130-79
International Credit Insurance & Surety Association - Transparency Register: 924462331324-02
Leibniz Institute for Financial Research SAFE - Transparency Register: 843071031814-24
Nordic Financial Unions - Transparency Register: 4129929362-47
Oliver Coste
Österreichische Notariatskammer - Transparency Register: 6475183729-37
Permanent Representation of Austria to the European Union
Permanent Representation of Estonia to the European Union
Permanent Representation of France to the European Union
Permanent Representation of the Federal Republic of Germany to the European Union
Permanent Representation of the Kingdom of the Netherlands to the European Union

Startup Portugal
Stiftung Verantwortungseigentum e.V.- Transparency Register: 202064594750-82
Stripe, Inc.- Transparency Register: 389356530261-76
vbw - Vereinigung der Bayerischen Wirtschaft e. V. - Transparency Register: 49096067887-19

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

Wanneer natuurlijke personen in de lijst worden geïdentificeerd aan de hand van hun naam en/of functie verklaart de rapporteur aan de betrokken natuurlijke personen privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do) te hebben verstrekt, waarin de toepasselijke voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de hiermee verbonden rechten worden toegelicht.